

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/915/2015
Identifikačné číslo spisu:	1511203090
Dátum vydania rozhodnutia:	29.03.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Rudolf Čirč
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:1511203090.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Rudolfa Čirča a sudcov JUDr. Daniely Švecovej a JUDr. Ivana Machyniaka vo veci žalobkyne T., bývajúcej v Q., Q., zastúpenej splnomocnenkyňou Kanisová & Kanis Advokátska kancelária s. r. o., so sídlom v Bratislave, Špitálska 10, v mene ktorej koná ako konateľ advokát Mgr. Matúš Kanis, proti žalovanému U., trvale bytom Q., Q., t. č. u matky na adrese Q. D., zastúpenému splnomocnenkyňou Zahoráková & Partners, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Krasovského 13, v mene ktorej koná ako konateľka advokátka Mgr. Renáta Zahoráková, o vylúčenie žalovaného z užívania bytu, vedenej na Okresnom súde Bratislava V pod sp. zn. 6C/42/2011, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 21. apríla 2015 sp. zn. 14Co/454/2013, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni náhradu trov dovolacieho konania, o výške ktorej bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

Odôvodnenie

1. Žalobou podanou na Okresnom súde Bratislava V dňa 10. 2. 2011 sa žalobkyňa domáhala vylúčenia žalovaného z užívania bytu, nachádzajúceho sa v Q. na Q., ktorý je v jej spoločnom nájme so žalovaným. Žalobu odôvodnila tým, že pre fyzické a psychické násilie zo strany žalovaného sa ďalšie spolužitie s ním stalo pre ňu neznesiteľným, preto sú splnené podmienky v zmysle § 705a Občianskeho zákonníka na úplné vylúčenie žalovaného z užívania bytu.

2. Okresný súd Bratislava V (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom zo 17. apríla 2013 č. k. 6C/42/2011-311 žalobu zamietol a žalovanému nepriznal náhradu trov konania. Zamietnutie žaloby odôvodnil tým, že nebolo preukázané, že by sa žalovaný dopustil týrania blízkej a zverenej osoby a že by bol za takéto konanie právoplatne odsúdený, a nebolo preukázané ani jeho agresívne správanie voči žalobkyni a ich spoločným deťom, teda že by sa dopúšťal voči nim fyzického alebo psychického násillia alebo hrozby tohto násillia.

3. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 21. apríla 2015 sp. zn. 14Co/454/2013 rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že rozhodol, že žalovaný sa úplne vylučuje z užívania bytu v objekte nehnuteľnosti súpisného čísla 1194 na Q., orientačného čísla X v Q., ktoré zakladá nájomná zmluva k bytu zo dňa 1. 6. 2000. Zároveň rozhodol, že žalobkyni sa nepriznáva náhrada trov prvoinštančného a odvolacieho konania. Poukazujúc na skutkové zistenia, ktoré vyvodil zo zopakovaného a doplneného dokazovania dospel k záveru, že žalobkyňa bola zo strany žalovaného dlhodobo a opakovane vystavovaná psychickému a fyzickému násiliu, že členovia rodiny boli proti jeho správaniu bezmocní a že ďalšie spolužitie v spoločnom byte so žalovaným sa pre žalobkyňu a deti stalo neznesiteľným.

4. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“). Žiadal, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnil odňatím možnosti konať pred súdom a nesprávnym právnym posúdením veci v dôsledku nesprávne zisteného skutkového stavu veci. Odňatie možnosti konať pred súdom malo spočívať v nedostatočnom odôvodnení rozsudku odvolacieho súdu, ktorý sa podľa neho nevysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a svoj myšlienkový postup dostatočne nevysvetlil. Vyčítal odvolaciemu súdu nesprávne zistený skutkový stav veci, namietajúc hodnotenie svedeckých výpovedí dcér sporových strán v kontexte s ostatnými dôkazmi. Uviedol, že odvolací súd dôkazy hodnotil jednostranne v prospech tvrdenia žalobkyne, ignorujúc zistenia priestupkového orgánu a trestného súdu o tom, že nebolo preukázané, že by sa dopustil trestného činu alebo priestupku.

5. Žalobkyňa vo vyjadrení k dovolaniu navrhla tento mimoriadny opravný prostriedok ako nedôvodný zamietnuť.

6. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť Civilný sporový poriadok (zákon č. 160/2015 Z. z., ďalej len „C. s. p.“). Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“), prístupujúci k rozhodovaniu v tejto veci po 1. júli 2016, postupoval na základe úpravy vyplývajúcej z prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 C. s. p. (podľa ktorého ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti) už podľa tohto zákona. Keďže však dovolanie bolo podané ešte pred 1. júlom 2016, podmienky jeho prípustnosti a dôvodnosti bolo nutné posúdiť podľa právneho stavu existujúceho v čase podania dovolania, teda podľa príslušných ustanovení zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“). Dôvodom pre takýto postup je nevyhnutnosť rešpektovania základných princípov C. s. p. o spravodlivej ochrane porušených práv a právom chránených záujmov tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty, vrátane naplnenia legitímnych očakávaní účastníkov dovolacieho konania, ktoré začalo, avšak neskončilo za účinnosti skoršej úpravy procesného práva (Čl. 2 ods. 1 a 2 C. s. p.), ako aj o potrebe ústavne konformného i eurokonformného výkladu noriem vnútroštátneho práva (Čl. 3 ods. 1 C. s. p.).

7. Najvyšší súd ako súd, ktorého funkčná príslušnosť na prejednanie dovolania a rozhodnutie o ňom ostala zachovaná i po nadobudnutí účinnosti nových kódexov civilného procesného práva (v tejto súv. por. tiež § 10a ods. 1 O. s. p., § 35 C. s. p. i nedostatok osobitnej úpravy v Civilnom mimosporovom poriadku, teda v zákone č. 161/2015 Z. z.), po zistení, že dovolanie bolo podané proti právoplatnému rozsudku odvolacieho súdu oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 240 ods. 1 O. s. p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je prípustné (§ 238 ods. 1 O. s. p.), preskúmal tento rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a dospel k záveru, že dovolanie žalovaného nie je dôvodné.

8. Predovšetkým z úradnej povinnosti skúmal existenciu väd konania taxatívne vymedzených v ustanovení § 237 ods. 1 O. s. p. a iných väd, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Žiadne takéto vady však nezistil. Za nedôvodnú považoval námietku dovolateľa o nedostatočnom odôvodnení rozsudku odvolacieho súdu. Na zasadnutí Občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky 3. decembra 2015 bolo prijaté stanovisko, publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie

dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Pri vyjdení z tohto stanoviska má dovolací súd za to, že obsah spisu v prejednávanej veci nedáva žiaden podklad pre to, aby sa na daný prípad uplatnila druhá časť vyššie citovanej právnej vety. Rozsudok odvolacieho súdu spĺňa požiadavky na riadne a presvedčivé odôvodnenie v zmysle § 157 ods. 2 O. s. p., keďže ním bola daná odpoveď na všetky podstatné otázky týkajúce sa predmetu konania z hľadiska skutkového a právneho posúdenia veci. Je z neho zrejmé, čoho sa domáhala žalobkyňa a z akých dôvodov, aké bolo stanovisko žalovaného, ako rozhodol vo veci okresný súd, aký bol obsah odvolania žalobkyne i stanoviska žalovaného k odvolaniu, akými dôkazmi odvolací súd zopakoval, resp. doplnil dokazovanie, ako tieto dôkazy hodnotil, aké skutkové zistenia z nich vyvodil, akými úvahami sa pritom riadil, podľa akého zákonného ustanovenia vec právne posúdil a ako toto ustanovenie interpretoval. Dovolateľ preto nedôvodne argumentoval, že rozsudok odvolacieho súdu je nepreskúmateľný. Pritom za vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa jeho predstáv, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom (o aký prípad tu ale nešlo).

9. Následne sa zaoberal správnosťou napadnutého rozsudku z hľadiska uplatneného dovolacieho dôvodu, a to správneho právneho posúdenia veci. Nesprávnym právnym posúdením veci treba rozumieť nesprávnu aplikáciu hmotného práva na zistený skutkový stav alebo jeho nesprávny výklad, ktorý má za následok nesprávne rozhodnutie. V rámci dovolacieho dôvodu, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci, dovolací súd skúma, či zistený skutkový stav umožňoval, resp. neumožňoval právny záver, ku ktorému dospel odvolací súd.

10. Podľa názoru dovolacieho súdu právny záver odvolacieho súdu o splnení zákonných podmienok pre vylúčenie žalovaného z užívania bytu zodpovedal zistenému skutkovému stavu a bol preto správny. Podané dovolanie, vychádzajúc z jeho obsahu, prakticky ani nebolo spôsobilé spochybniť správnosť právneho záveru odvolacieho súdu, keďže sa obmedzilo na konštatovanie nesprávne zisteného skutkového stavu veci v dôsledku nesprávneho hodnotenia dôkazov odvolacím súdom. Dovolací súd však nemohol prehodnocovať skutkové závery odvolacieho súdu, a teda hodnotiť ním vykonané dôkazy, pretože sám dokazovanie nevykonáva (§ 243a ods. 2 veta druhá O. s. p.). Bol preto viazaný skutkovým stavom, tak ako bol tento zistený odvolacím súdom. Ako už bolo uvedené vyššie, mohol sa zaoberať len tým, či zistený skutkový stav umožňoval, resp. neumožňoval právny záver, ku ktorému dospel odvolací súd.

11. Odvolací súd správne aplikoval v prejednávanej veci ustanovenie § 705a Občianskeho zákonníka a správne ho aj interpretoval. Pokiaľ zo zopakovaného a doplneného dokazovania vyvodil skutkové zistenia, že žalobkyňa bola zo strany žalovaného dlhodobo a opakovane vystavovaná psychickému a fyzickému násiliu, že členovia rodiny boli proti jeho správaniu bezmocní a že ďalšie spolužitie v spoločnom byte so žalovaným sa pre žalobkyňu a deti stalo neznesiteľným, potom správne konštatoval splnenie podmienok vyplývajúcich z uvedeného ustanovenia na úplné vylúčenie žalovaného z užívania bytu. Jeho právny záver o opodstatnenosti žaloby bol preto správny. Dovolací súd sa odôvodnením právneho záveru odvolacieho súdu stotožňuje a v podrobnostiach naň poukazuje.

12. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalovaného smerujúce proti správne mu rozsudku odvolacieho súdu zamietol.

13. O trovách dovolacieho konania rozhodol podľa § 453 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p. tak, že žalobkyňu úspešnej v dovolacom konaní priznal ich plnú náhradu, a to uložením povinnosti žalovanému zaplatiť jej náhradu týchto trov s tým, že o výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením (§ 262 ods. 1 a 2 C. s. p.).

14. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.